

CAMERA FILM præsenterer

FERSKENLUNDEN I CATALONIEN

Af Carla Simón

Premiere den 10. november

Synopsis

Årets Berlinale-vinder, 'Ferskenlunden i Catalonien', er ikke bare et bevægende familiedrama, men også et ambitiøst og bittersødt portræt af en verden i hastig forandring.

Familien Solé lever af at dyrke ferskner lidt uden for den catalanske landsby Alcarràs. Det har de gjort siden Den Spanske Borgerkrig, hvor familien fik lov til at dyrke jorden, som tak for at hjælpe de rige landejere med at undgå fangenskab. Hver sommer samles den store familie om ferskenhøsten – et arbejde, der er uadskilleligt fra deres identitet og historie.

Men i takt med, at verden omkring dem ændrer sig, husker alle ikke historien lige godt. Landejereren vil opsætte solpaneler i den gamle ferskenlund, en plan der på overfladen slår to fluer med ét smæk: øget bæredygtighed og større profit for Solé-familien. Men det er ikke så let bare sådan at forkaste alt det, man har brugt årtier på at bygge op – særligt ikke for faren Quimet (Jordi Pujol Dolcet), der hårdnakket modarbejder udviklingen og i processen skaber splid i den ellers sammentømrede familie.

'Ferskenlunden i Catalonien' er instrueret af Carla Simón, og filmen vandt, som den første catalansk-sprogede film nogensinde, Guldbjørnen ved årets Berlinale. Simón vandt desuden debutantprisen ved samme festival i 2017 for filmen 'Sommeren 1993'.

Konflikten i baggrunden

'Ferskenlunden i Catalonien' kan hurtigt lyde som en firskåren western, hvor en lille traditionsbunden familie på landet må kæmpe mod moderniseringens indtog, repræsenteret ved en ondsindet landejer og grådige forretningsmænd. Men filmen er langt fra så simpel, for landejereren Pinyol (Jacob Diarte) vil hverken udvinde olie eller forvise nogen – han vil opsætte solceller. Og filmen er i det hele taget langt mindre optaget af at optrappe en konflikt, end den er af at undersøge en families forhold til hinanden og naturen midt i en krise.

Hvert familiemedlem, der alle gestaltes forbilledligt af ikke-professionelle lokale skuespillere, håndterer nyheden om solpanelerne forskelligt. Der er faren Quimet, som nægter at acceptere realiteterne; de små børn, der måske nok aner uråd, men uanset leger med salathoveder og opfører skuespil; teenagedatteren Mariona (Xènia Roset), der opfanger alt og sønnen Roger (Albert Bosch), der dyrker hamp i skjul og har sine kampe med faren Quimet. For selvom Quimet ikke vil opgive landet, tvinger han alligevel sønnen til at prioritere skolen over høsten – et tegn på, at han inderst inde godt ved, hvor tingene bærer hen.

Og så er der bedstefaren Rogelio (Josep Abad), der har været med fra begyndelsen, men nu mest sidder tavs og uudgrundelig, mens resten af familien mundhugges. Han plukker figner fra det træ, landejerens familie plantede en gang i 30'erne – et spor i landskabet fra den mundtlige aftale, der dengang blev indgået og som nu brydes i manglen på en skriftlig kontrakt.

Krisen har ramt familien, men som med bedstefarens tavse tilstedeværelse, er 'Ferskenlunden i Catalonien' ikke forhippet på at binde alt op på den konkrete konflikt. I stedet mærker vi i myriaden af nænsomt observerede og ofte både varme, sjove og overvældende smukke hverdagsøjeblikke det pendul af følelser, tanker og menneskelig varme, der udgør en tæt knyttet familie og giver håb, hvor der ikke burde være meget.

Blikket for de oversete

Filmens instruktør, Carla Simón, kommer selv fra en familie, der har dyrket ferskener i generationer, og hun kender derfor bedre end de fleste til miljøet og de meget reelle udfordringer, gamle familiegårde har i mødet med industrielle udviklinger. Det familiære kendskab kommer i filmen til udtryk gennem Simóns sanselige miljøskildring og opmærksomme fornemmelse for sted, når kameraet indoptager lokalmiljøets særpræg gennem vibrerende håndholdte billeder af alt fra en traditionsrig festival til en hånd, der plukker en fersken og lader den falde ned i en frugtkasse.

Den politiske bevidsthed flyder som en understrøm gennem filmen, men balanceres hele tiden af hverdagslige scener med afsæt i det daglige arbejde og Solé-familiens symbiotiske forhold til deres omgivelser, hjulpet godt på vej af de lokale skuespilleres hjemmевante autenticitet. Det store karaktergalleri tillader en dynamisk flakken omkring, fra far til søn, fra søn til datter, fra datter til bedstefar og bedstefar til barnebarn. Alle udgør de, i filmens demokratiske blik, en lige del af et hele, der virker uforgængeligt, lige indtil det ikke er det mere.

Carla Simóns nysgerrige, dynamiske og empatiske blik for samfundets oversete løsriver filmen fra så mange andre familieskildringer og indgyder den en dybfølt og universel menneskelighed, der står som modvægt til gravskriften på væggen over den gamle verden. For den lurer, gravskriften, og filmens mange scener med kaninagt antager i det lys et noget ildevarslende skær.

Simón har sagt om sin stil, at "skuespillerne skal føle, at kameraet er som endnu et familiemedlem" – en bestræbelse, der viser sig i kameraets nysgerrighed på landskabet og karakterernes bevægelser i arbejde, leg og interaktion.

Instruktørfilmografi: Carla Simón

- Ferskenlunden i Catalonien (2022)
- Sommeren 1993 (2017)

Credits

Quimet
Dolors
Mariona
Roger
Iris
Rogelio
Nati
Cisco
Joaquín Pinyol

Jordi Pujol Dolcet
Anna Otín
Xènia Roset
Albert Bosch
Ainet Jounou
Josep Abad
Montse Oró
Carles Cabós
Jacob Diarte

Klip
Kamera
Originalmusik
Producere

Ana Pfaff
Daniela Cajías
Andrea Koch
Tono Folguera, Sergi Moreno, Stefan Schmitz,
María Zamora

Manuskript
Instruktion

Carla Simón, Arnau Vilaró
Carla Simón

Originaltitel
Længde
Land/år

Alcarràs
120 minutter
Spanien/2022